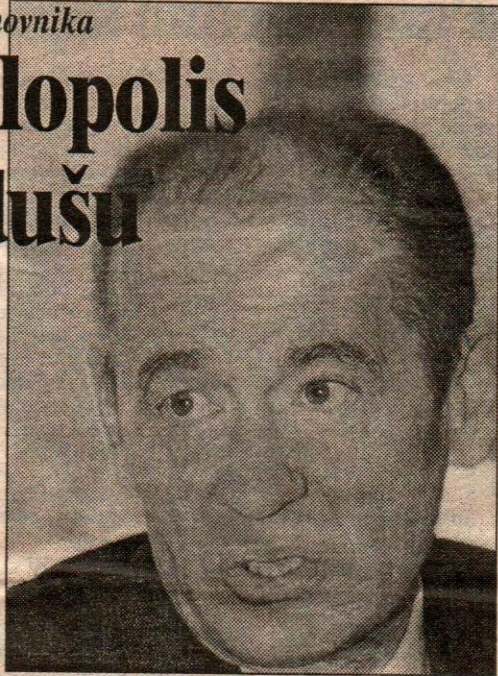

Da li je Srbima potrebna metropola od dva i po miliona stanovnika

Megalopolis jede dušu

Svi hrle u Beograd očekujući mnogo više nego što može da im pruži - tvrdi prof. Milan Vojnović

Beograd poslednjih godina sve više liči na savremeni megalopolis, ali svakako ne nalik na one u svetu koji podrazumevaju modernu industriju i visoki standard građana. Da bi dobio naziv megalopolis, Beograd je izgubio dušu. Morao je da plati visoku cenu, jer je minulih godina u Beogradu, baš zbog velike koncentracije stanovništva, znatno povećana prostitucija, kriminal, a i oslabljen je ekonomski položaj stanovništva. Rezultat toga je i mnoštvo gladnih i nezaštićenih, ali i znatno veći broj socijalnih slučajeva.

Doktor Milan Vojnović, inače profesor sociologije na Rudarsko-geološkom fakultetu u Beogradu, dugo godina istraživao je razloge zbog čega ljudi napuštaju svoja bogata imanja na selu i u manjim gradovima samo da bi bili žitelji Beograda.

„Na ovo istraživanje odlučio sam se pre par godina jer sam uočio da je ekonomska kriza sve izraženija i da većina porodica, među kojima ima puno intelektualaca, pada pod kategoriju socijalnih slučajeva. Mnogi stručni kadrovi su upravo zbog loše ekonomske situacije morali da se otisnu u svet jer ovde za njih nije bilo mesta. Srbija je time izgubila mnogo. Interesantno je da većina ljudi koja se opredeli da trajno živi u Beogradu, pristaje i na teške uslove - podstanarski život, nezaposlenost, glad, pa čak i na mogućnost da postanu socijalni slučajevi. Iako u

Mirijeva, Kaluderice, Kumodraža, Sremčice, Žarkova, Batajnice koja su za veoma kratko vreme prerasla u velika satelitska naselja ili čak gradove srednje veličine.

Vojnović naglašava da Srbima čak i da su u jednoj državi, nije potrebna metropola sadašnjih razmera-odnosno megalopolis. Beograd je prevelik grad za Srbiju, pa tako nije smeo preći brojku veću od 600 hiljada stanovnika. Međutim, ovaj broj danas je uvećan za čak tri i po puta.

Nositi naziv megalopolis za Beograd je prilično skupo, a Srbija u uslovima velike ekonomske krize prethodnih godina, nije smela dozvoliti dalje širenje Beograda. Istraživanje pokazuje da iako čak 85 odsto stanovništva Beograda čine Srbi, velike nevolje čine i Romi sa Kosova i Metohije i iz Makedonije, koji se naseljavaju po mestima u okolini Beograda jer se izjašnjavaju kao muslimani. Tako se oko glavne srpske prestonice stvara prsten muslimanskih mahala sa tipično islamskim načinom života, a većina pridošlica ponašaju se veoma loše prema starim

„Ljude treba vratiti na selo“

17.12.96

pristaje i na teške uslove - podstanarski život, nezaposlenost, glad, pa čak i na mogućnost da postanu socijalni slučajevi, iako u nekom manjem mestu imaju kuću od 200 kvadrata i nekoliko hektara zemlje. Ovakvih slučajeva je na stotine. To, međutim, koči

pre svega pojedince, ali i Beograd kao zajednicu u celini.

Prema rečima profesora Vojnovića, istraživanje pokazuje da je Beograd po završetku Drugog svetskog rata, tačnije 1944. godine, imao 220 hiljada stanovnika, a prema popisu iz 1991. godine taj broj

„porastao je“ na milion i šesto hiljada stanovnika. Međutim, ako se tome doda i broj izbeglica iz prethodnog rata, broj stanovnika u Beogradu prelazi broj veći od dva i po miliona stanovnika. Ovakav silovit rast stanovništva nastao je uglavnom mehaničkim priraštajem, odnosno „nasilnim“ doseljavanjem u Beograd, a znatno manje prirodnim priraštajem. Samo u periodu između 1961 i 1981. godine u Beograd se doselilo 28 hiljada ljudi, što je znatno više od broja žitelja na primer, Arandelovca, Paraćina ili Bačke Palanke.

O nenormalnom rastu Beograda, ističe Vojnović, svedoči i ekspanzija malih prigradskih naselja i okolnih sela-

oko glavne srpske prestonice stvara prsten muslimanskih mahala sa tipično islamskim načinom života, a većina pridošlica ponašaju se veoma loše prema starim Beograđanima. Greška pojedinih institucija je što one podržavaju naseljenike i traže da se oni pomognu, objašnjava Vojnović. - Ogromna masa doseljenog sta-

novništva i to uglavnom bez neke stvarne potrebe, stvara krupne ekonomske i socijalne probleme - nezaposlenost, povećanje kriminala, pre svega maloletničke delinkvencije, izraženiju narkomaniju i alkoholizam.

Prema opšte prihvaćenom pravilu glavni grad jedne

zemlje može bez štetnih posledica da prihvati 5-10 procenata stanovništva zemlje. A Beograd je već prihvatio 20 odsto stanovništva Srbije.

Ljudi od Beogra-da očekuju mnogo više nego što on zaista može da im pruži. To je i glavni razlog velikog „hrljenja“ u Beograd. Naš narod ima specifičan mentalitet koji se godinama ne menja. Ljude treba vratiti na selo. Treba ih zainteresovati da se vrate da rade na zemlji. To će svakako smanjiti i rasejavanje stručnih kadrova po svetu i načiniti od Beograda veliku industrijsku metropolu sa visokim životnim standardom smatra profesor Vojnović

T. RAKOVIĆ

FOTO: E. CONKIC